

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

„Napredno gospodarstvo.“

Pri nedeljskih obč. volitvah v ljubljanski okolici so bile v mnogih krajih postavljene tudi razne »napredno-gospodarske liste«. Prepričani smo, da je bil marsikak sestavljatelj teh list tudi ponosen ena to, da je njegova lista napredno-gospodarska, toda če bi le količkaj pomislil, kaj more pomeniti »napredna gospodarska lista«, bi spoznal, da je s takozvano napredno gospodarsko listo zagrešil precejšnjo neumnost.

More sicer biti tudi gospodarstvo napredno, to je, da gre z duhom časa. Prepričani pa smo, da bi vsi sestavljatelji takih naprednih gospodarskih list kaj hitro izgubili veselje do naprednega gospodarstva, ker bi morali biti za amerikanizacijo našega gospodarskega življenja. Potem bi se pričel čisto drugi tempo v našem gospodarskem življenju, kakor pa smo ga vajeni danes in konkurenca bi postala tako ostra, da bi le premnogim našim ljudem postalo mnogo prevroče. Že celo pa bi bilo tako novo gospodarstvo za podeželske občine riskantno in dvomimo, da bi ga zmogla le ena sama podeželska občina.

V tem smislu, ki je edino pravičen, torej razni naši polnaprednjaki niso mogli pojmovati naprednega gospodarstva. Ali pa ga morda pojmujejo tako, da se morajo vsi liberalci združiti in voditi svoje gospodarstvo, klerikalci pa zopet svoje? Ni izključeno, da nekateri naši posilni-naprednjaki res tako mislijo. Ali pa so ti negospodarski naprednjaki pomislili, kako bo potem živel napredni trgovec, v klerikalni občini? Ali so ti ljudje pomislili, kako bo živel obrtnik, če bo svoje odjemalce delil po politični pripadnosti? Imajo pač odjemalci isto pravico, da se organizirajo po strankarski pripadnosti, kakor trgovci in obrtniki in prav bojimo se, da bi moglo do tega priti celo prav kmalu, če bodo nekateri ljudje večno plašili z napredno gospodarsko fronto!

Bil bi res že skrajni čas, da bi se vsi ti zaljubljeni v napredno gospodarstvo zapomnili, da je gospodarstvo samo dobro ali slabo, ne pa napredno ali klerikalno. Če se gospodari v kakem zavodu slabo, potem zavod neusmiljeno propade, pa naj bo nad njegovim vhomom še tako velikimi zlatimi črkami napisano, da je to napreden zavod. In če se gospodari v kakem zavodu dobro, potem bo zavod uspeval in naj se imenuje nazadnjaški, napreden ali pa klerikalni zavod. Sama firma namreč ne zadostuje in zato so propadle firme že z najlepšimi imeni, dočim so firme z najgršimi židovskimi imeni sijajno napredovale. V tem je namreč vsa stvar, da je napreden zavod samo tisti, v katerem se dobro gospodari, da pa nazadnje vsak zavod, ki gospodari slabo. Ravno tako pa je tudi z občinskim, oblastnim in državnim gospodarstvom. Kjer se gospodari dobro, je proračun v redu, kjer se gospodari slabo, so večni deficiti, pa čisto vseeno, če so na vladi klerikalci ali liberalci. Navadno pa je tako, da se gospodari najbolje tam, kjer niso na vladi ne klerikalci ne liberalci, temveč samo dobri gospodarji.

Včasih je tudi tako bilo in zato so bili pred vojno pri nas konkurzi silna redkost in če ga je kdo zakrivil, potem ga je prišla roka pravice s tako silo, da navadno svoje kazni niti preživel ni. Danes je seveda drugače in čeprav smo imeli že lepo število težkih polomov, vendar še niso bili vsi krivci poklicani na odgovornost. Moramo že odkrito priznati, da mi v tem ne vidimo napredka in smo zato bolj za stare običaje in torej »nazadnjaki«.

Vladna večina ostane tudi po volitvah.

Beograd, 9. avgusta. Včerajšnji dan ni prinesel v politično situacijo nobenega novega momenta. Volilna borba je zelo ljuta, posebno v notranjosti države, dočim vlada v prestolnici mir.

Politični krogi še vedno komentirajo izjave načelnika Slov. Ljudske Stranke, g. dr. A. Korošca. Ugotavljajo, da je g. Korošec v svojem poslednjem govoru znatno ublažil svoje poglede o reviziji ustave.

Zopet drugi ne pripisujejo govoru dr. Antona Korošca večje politične važnosti, ker smatrajo, da ima govor čisto volilen karakter. Vladni krogi so za-

dovoljni z izjavo dr. Korošca v pogledu njegove pripravljenosti, deliti z vlado po volitvah srečo in nesrečo. Oni smatrajo, da bodo koalirane tri stranke (radikali, demokrati in SLS) lahko takoj po volitvah uredile delo v narodni skupščini in takoj intenzivno delovale na konsolidaciji države in notranje-političnega stanja.

Po njih mnenju dobe pašičevci v novi narodni skupščini največ 15 mandator. S temi svojimi poslanci, ne bodo mogli ovirati vladnega dela in bodo politično brezpomembni.

Bivši nasilniki se pritožujejo nad nasiljem

Beograd, 9. avgusta. Včeraj popoldne je sprejemal predsednik vlade, g. Velja Vukičević do večera razne deputacije.

Pašičevci naglašajo, da postajajo nasilja vedno večja, čim bolj se bližajo volitve v narodno skupščino. Pa tudi od strani demokratov je vedno več pritožb proti nasilju.

Posebno trgovinskega ministra dr. M. Spaho pri zunanemu ministru dr. Voji Marinkoviću in predsedniku vlade g. Velji Vukičeviću se v gotovih političnih krogih pripisuje ob tej priliki protest radi volilnega terorja, ki se izvaja posebno v Bosni.

Dr. Spaho pa je nasprotno izjavil novinarjem, da je bil njegov razgovor čisto privatnega značaja. Esdeasarsko glasilo »Riječ« ve seveda več ko dr. Spaho iz vzdržuje vest, da je trgovinski mini-

ster dr. Spaho ob priliki svojega poseta protestiral radi volilnega nasilja in radi neizpolnenih obljub predsednika vlade g. Vukičevića, ki jih je dal demokratom v pogledu premestitev političnih uradnikov v Bosni in Heregovini, posebno pa je baje tožil dr. Srskića, ki preko političnih organov vrši volilni teror.

Kakor se doznava iz okolice Ljube Davidovića, je on v zadnjem času zelo nezadovoljen radi volilnega nasilja in posebno radi tega, ker g. Velja Vukičević še ni v celem izpolnil svojih obljub, ki jih je dal demokratom. To nezadovoljstvo g. Ljuba Davidovića še ne manifestira javno, ali dejal je v krogu svojih ožjih političnih prijateljev, da tako ne more iti več dalje in da mora biti temu enkrat konec.

VUKIČEVIĆ NE ODPOTUJE NA BLEDO.

Beograd, 9. avgusta. Predsednik vlade g. Velja Vukičević, je prišedši iz svojega kabineta, na vprašanje novinarjev, ako misli odpotovati na Bled, odgovoril: »Ne odpotujem ne danes, ne jutri in ne pojutranjem.«

SPAHO NI PROTESTIRAL.

Beograd, 9. avgusta. Trgovinski minister dr. M. Spaho je na vprašanje novinarjev, če je protestiral proti volilnim nasiljem vlade, odgovoril, da ta vest ni točna. »Vse je izmišljeno. Izjaviti moram lojalno, da dela g. Vukičević na to, da izpolni svoje obljube.«

Nato so novinarji vprašali še predsednika vlade, ali je g. dr. M. Spaho vložil protest. G. Vukičević je odgovoril, da ne in da je vest o kakem protestu navadna izmišljotina.

KRALJ FUAD PRI PAPEŽU.

Rim, 9. avgusta. V nedeljo dopoldne je sprejel papež Pij XI. egiptovskega kralja Fuada I. Kralj Fuad se je pripeljal v Vatikan z avtomobilom v spremstvu ministrskega predsednika egiptovske vlade, Abd El Khaleka in ministra za zunanje zadeve Sarnad paše. Ob prihodu visokih egiptovskih dostojanstvenikov je izkazala švicarska straža vojaške časti, vatikanska godba pa je zaigrala egiptovsko in papeževo himno.

Napredno gospodarstvo je morda lepa beseda, a dejansko brez vsake vsebine. In mnogo težkih milijonov bi si prihranili Slovenci, če bi zaupali le ljudem, ki so se izkazali kot dobri gospodarji, mesto da verujejo le ljudem, ki so se že opetovano izkazali kot slabi gospodarji.

Pri denarju se fraze nehajo in vsaj to bi smeli že enkrat spoznati tudi razni sestavljatelji »naprednih gospodarskih list«.

Po ceremonijah je papež sprejel kralja Fuada in se z njim razgovarjal. Nato je Fuad I. obiskal še vatikanskega državnega tajnika, kardinala Gasparrija. Gasparri je izročil Fuadu v hotelu »Excelsior« odlikovanje reda zlate ostroge in mu izročil miniaturno sličico papeža z njegovim podpisom, kot posebno papeževo darilo. Kralj Fuad pa je poslal papežu svoj portret.

ALBANSKI POSLANIK V BEOGRAD; ALBANSKE ČETE PA NA JUGOSLOVANSKO MEJO.

Beograd, 9. avgusta. Doznava se, da albanska vlada koncentrira svoje čete na albansko-jugoslovanski meji. Komandant albanskih čet Ghilardi, bivši avstrijski oficir, pregleduje teren na jugoslovanski meji v spremstvu italijanskih inženirjev.

SACCO IN VANZETTI BOSTA JUSTIFICIRANA.

New York, 9. avgusta. Za obsojena italijanska anarhista in komunista Sacca in Vanzettija ni rešitve, ker guverner Fuller še vedno vstraja na stališču, da je obsodba pravična. Vanzetti je že prošil za duhovnika.

»Federation American of Labory« je odklonila sodelovanje v protestnem štrajku, ki ga nameravajo prirediti ameriški delavci, ako bi bila Sacco in Vanzetti justificirana.

VELIKA BREZPOSELNOST ITALIJANSKIH MORNARJEV.

Rim, 9. avgusta. Po službenih vesteh se doznava, da je v Italiji brezposelno moštvo na 56 parobrodih in na 46 jadrenikih, ker zastaja promet v italijanski trgovini. Italijanska vlada proučava, kako je treba rešiti krizo v prometu in trgovini, da se prevelika brezposelnost uspešno omeji.

Radikalno-demokratska lista v Mariboru vložena.

V ponedeljek je bila pri mariborskem okrožnem sodišču vložena kot peta kandidatna lista združenih radikalov in Davidovičevih demokratov.

Nosilec liste je dr. Rudolf Ravnik, odvetnik v Mariboru; v posameznih srezih pa kandidirajo:

Sreza Brežice in Laško, kandidat: dr. Emil Stefanović, odvetniški kandidat v Mariboru; namestnik: Ignac Rancinger, rudar v Trbovljah.

Srez Celje, kandidat: Josip Drofenik, posestnik in bivši narodni poslanec v št. Jurju ob južni železnici; namestnik: Andro Posavec, lekarnar v Celju.

Srez Dolnja Lendava, kandidat: Nemanja Pavlović, ministerjalni uradnik in novinar v Beogradu; namestnik: Arpad Titus Bačić, stavbenik v Zamostju.

Sreza Gornji Grad (Mozirje) in Slovenj Gradec, kandidat: Lovrene Irman, kmet v Šmartnem ob Paki; namestnik: Bernard Mikuletič, vodja zemljiške knjige v Celju.

Sreza Konjice in Maribor, desni breg, kandidat: Radivoj Rehar, novinar v Mariboru; namestnik: Franjo Pirš, železničar v Mariboru.

Sreza Ljutomer in Maribor, levi breg, kandidat: dr. Adolf Pečovnik, prosvetni inspektor v Mariboru (JDS); namestnik: Josip Rančigaj, trgovec v Gor. Radgoni.

Srez Murska Sobota, kandidat: Franjo Šoštar, evangeličanski župnik v Lj. gradu; namestnik: Jožef Džuban, šolski voditelj in gerent v Križevcih.

Sreza Ormož in Ptuj, kandidat: Ivan Kranjc, posestnik v Gradišču; namestnik: Josip Troha, posestnik in bivši učitelj v Zavrču.

Srez Šmarje pri Jelšah, kandidat: Alojz Osojnik, rudniški obratovodja v Rogatcu; namestnik: Peter Stojšavljevič, posestnik in gostilničar v Rogaški Slatini.

Lista radikalno-demokratske zajednice bo imela na voliščih peto skrinjico.

FAŠISTI DELAJO POHODE NA ŠVICARSKO OZEMLJE.

Beograd, 9. avgusta. Na italijansko-švicarski meji se zopet pričenjajo napadi od strani italijanskih fašistov.

Pred nekolikimi dnevi so prestopili italijanski fašisti švicarsko-italijansko mejo in aretirali na švicarskem teritoriju večje število švicarskih turistov in jih odvedli v Italijo.

Pri Luganu so fašisti aretirali 6 švicarskih turistov in jih odvedli v Como, kjer so dva po preteku nekaj ur izpustili, štiri turiste pa so obdržali v ujetništvu, ker so imeli pri sebi revolverje.

Švicarska vlada je proti postopanju italijanskih fašistov vložila odločen protest.

VSTAŠI NAPADAJO RDEČO ARMADO.

Varšava, 9. avgusta. Potrjujejo se vesti, da so se v Kajdanovu pojavili večji protiboljševiški nemiri. Četa vstašev je napadla večjo posadko rdeče armade v Kajdanovu, ki ni bila pripravljena na napad.

V krvavem spopadu je bilo ubitih 10 častnikov rdeče armade in predsednik tamošnjih sovjetov, Kuralov.

Med prebivalstvom vlada radi tega velika panika. Sovjeti so pomnožili svoje čete. Nové čete so prišle tudi z Minska, da zasledujejo vstaše, o katerih pa ni duha, ne sluha.

CENA BEG SE VRNE V BEOGRAD.

Sušak, 9. avgusta. Kot se doznava, bo prišel 22. t. m. v Sušak Cena beg, odkoder bo odpotoval v Beograd.

Zlobno pačenje resnice.

Ta potreba je veljala še posebej glede Slovenije. Za Slovenijo sem bil z naredbo o 31. oktobra 1918, št. 6, ukazal, da se sodbe razglašajo v imenu zakona. Ta naredba je imela zakonodajno moč in jo je bilo mogoče nadomestiti samo z zakonom. Zategadelj sem svetloval ministru, če že noče pred narodno predstavništvo s posebnim zakonom, da pa naj se srbska ustava provizorično razširi na vse ozemlje SHS, ali pa naj narodno pred-

Nedeljske občinske volitve v ljubljanski okolici.

Pod svojim imenom je v nedeljo nastopila SDS samo v eni občini, v Borovnici. In tu je

In da me nihče ni prepričal, da moje stališče ni pravilno, je dokaz dejstvo, da se kot poverjenik za pravosodje nisem prav nič ženiral, javno pribiti »plodonosno« naredbeno delo tedanjih ministrov v članku v »Slov. Narodu«, ki nosi naslov — »Ex lex«. Kar žogali so se z naredbami — mimo zakonov in proti njim. Ta članek, ki so ga odobravalni vsi pravniki, sem završil z besedami: »Bdimo nad integriteto prava, zakaj če bo vrhovna uprava začela rušiti njega temelje, potem so na široko odprta vrata — anarchiji.«

Omeniti bi bilo še primeroma majhno volivno udeležbo. Čas bi že bil, da bi stranke ta opomin volivcev uvaževale in pričele tudi v občinah z zdravim gospodarskim delom, ki more vse volivce pritegniti in povzročiti, da se vsi bolj zanimajo za javno življenje ko dosedaj.

To sumničenje komunistov izgleda neverjetno, smelo in paradokso, toda samo na prvi pogled, kajti svetovni, internacionalizirani židovski kapitalizem je zmožen, da v svojemu interesu, v interesu kapitalističnega imperializma in ekspanzije, v medsebojni konkurenčni borbi uporabi tudi najriskantnejše

ŠMARJE. 278 oddanih glasov (74%). Rezultat: Združ. gospod. stranka 25 glasov in 1 odbornika, Napred. km. str. Škofeljca 47 (3), SLS 73 (4), Gospodarska delavska stranka 73 (5), Kmečko-del. skupina 60 glasov in 4 odbornike.

Politične vesti.

= V svojem kamniškem govoru je dojal dr. Žerjav tudi, da je njegova želja, da bi bil volilen boj v Sloveniji dostojen. Kakor pri vsaki stvari, tako moramo tudi pri tej izjavi dr. Žerjave zaklicati, da je silno škoda, zakaj ni dr. Žerjav take želje izrazil že preje, oziroma zakaj ni svojim listom in ljudem že preje zapovedal, da skrbje za dostojno višino volivnega boja. Tako je svoje dni izdajala »SDS« laboznani list »Pondeljek«. Vsaka številka tega lista je bila ene samo izzivanje dostojnosti. Politične nasprotnike je »Pondeljek« napadel celo s čisto rodbinskimi zadevami in o tem bi zlasti mogel mnogo povedati neki bivši narodni socialist, ki je danes navdušen pristaš SDS. Nekateri gospodje so pač zelo pozabljivi. — Ni tudi še pozabljena dostojnost, ki jo je pokazala SDS v boju proti g. Puclju. Tako n. pr. je zapisala: »Domovina« te značilne besede, da

— Možnost vladne krize na Bolgarskem. Ker je s kraljevim ukazom zaključeno zasedanje sobranja, se je vršila seja vlade. Pri tem je prišlo do precejšnjih nesoglasij glede bodoče vladne finančne politike. Ni izključeno, da bodo ta nesoglasja povzročila jeseni, ko se zopet sestane sobranje, krizo vlade.

DIVEN USPEH NAŠE ZUNANJE PROPAGANDE.

»Politika« poroča:
Ko so bili naš študenti nedavno pri Mac
Donaldu, bivšem predsedniku britanske vla-
de, jih je ta vprašal od kje so. Ko so mu de-
jali, da so iz kraljevine Srbov, Hrvatov in
Slovencev, jim je on odgovoril:
O, da! Jaz še nisem bil v Pragi!

40-LETNICA SOKOLSKEGA DRUŠTVA V
NOVEM MESTU, DNE 13. IN 14. AVGU-
STA 1927.

Bratje Slovenci!
Sokolski Glas iz Novega mesta vas kliče in vabi na proslavo 40-letnice novomeškega sokolskega društva. Je to klic Sokola 40-letnika, ki želi videti 13. in 14. avgusta na svojega rojstva dan pod skupnimi prapori združeno vse slovensko in bližnje hrvatsko članstvo. Podprite naše slavlje s številno udeležbo. Zberimo se navdušenih src v zavedni in sokolski dolenski metropoli, da v bratski slogi in slovanski ljubavi praznujemo velik jubilej našega sokolskega društva. Potrdimo tedaj večno zvestobo sveti sokolski misli, obnovimo prisego, dano svojemu narodu in skupni domovini. — Živela sokolska misel, živela naša svobodna domovina. Zdravo. — Zletni odbor.

RADIČEVSKI TEDNIK V SKOPLJU.

Beograd, 9. avgusta. Kot se doznava, je začel izhajati v Skoplju radičevski tednik »Jedinstvo«.

VABILO

na sejo mestnega odbora NRS v Ljubljani,
ki se bo vršila v sredo dne 10. avgusta 1927
ob 20. uri v tajništvu NRS, Wolfova ulica
štev. 1/L,

Važno, zato udeležba točna!

Narodnoradikalni pozdrav!

Tajništvo NRS.

Zdi se nam, da je »diktatura delavcev«
talna ne samo za posamezne nacionalne eno-
te, temveč, in to v prvi vrsti, tudi za prole-
tariat sam. Še več. Nam se zdi celo in mnog-
značenja nam dajejo v tem prav, da so rav-

Uničenje Nemčije in Avstrije naj bi izvršila angleška, francoska in ameriška vojska sila na kopnem, na morju in v zraku. pomočjo malih narodov, ki jim je ta vojna obetala brezdomne koristi in katera na bi zadovoljila njihove nacionalne težnje stvar, ki se kapitalizmu zapada in Ameriki ne bi mogla zdeli nevarna, ker so ti narodi več ali manj prisiljeni, da so v ekonomski odvisnosti, tako, da bi se mogli na drugi strani vedno pritisniti v slučaju, da bi postali nevarni interesom zapadnega kapitalizma. Da so ti kapitalisti v resnici tako mi

ko jih malih peripetijah in resnem riziku za
komuniste, ki so povzročili rusko revolucijo
samo, bodo Sovjeti prisiljeni, da sklenejo
trgovinske pogodbe z angleškim in z osta-
lim kapitalizmom, nakar bo moralna ruska
država zopet postati predmet ropanja sve-
tovnega kapitalizma. Tedaj bo kapitalizem
dospel na svoj račun. Ruski narod bo tedaj
zopet brez organizirane ekonomske obram-
be in pot kapitalističnemu imperializmu bo
zopet na široko odprta v veliko in bogato
rusko zemljo. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

TUDI ENA NAŠIH SPECIALITET.

Senzacija je bila, ko so demokrati privedli v skupščino golega človeka, da ad oculos illustrarajo nasilje vladnih organov.

Senzacija je bila še mnogo manjši, ko so isto storili zemljoradniki.

Sedaj je veseli dr. Jančič poskrbel, da so videli isto demonstracijo z golim človekom tudi volivci. Na shodu v Golubiču v Sremski Gori je namreč pripeljal g. Jančič popolnoma nagega kmeta in pokazal maroge, ki mu jih je baje napisala po telesu policijska roka. Gol človek je seveda naredil svoj efekt.

O priporočljivosti ali nepriporočljivosti takih golih dokazov ne bomo govorili. Pač pa bi opozorili gospode politike na neko drugo nedoslednost.

Dočim namreč ti politiki niti najmanj ne oporekajo, če se razstavlja gola telesa živih ljudi, pa so bili silno vznemirjeni, ko je hotel postaviti beograjska občina Meštrovičev spomenik z golim zmagovalcem v Beogradu. Pa Meštrovičev »Zmagovalec« stoji na 20 m visokem stebri in že zaradi tega ne more niti primeroma učinkovati tako drastično, ko živ gol človek, postavljen naravnost pred oči gledalca. In vendar enkrat silno moralno ogroženje, drugje pa vse v redu.

Povest o jugoslovenski Abderi res še ni končana.

— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save II. razreda so bili odlikovani brigadni generali: Gjorgje P. Josipović, Nikola St. Jorgovanović, dalje divizijski general v pok. Nikola Tomašević in artiljerijski polkovnik Svetislav Tasovec.

— **Odlikovanje slovenskih gasilskih društev.** Kot poročajo iz Beograda, bo podpisal kralj te dni ukaz o odlikovanju nekaterih slovenskih gasilskih društev.

— **Samo ena medicinska fakulteta v državi?** Kot se doznava iz vladnih krogov, namerava vlada g. Velje Vukičevića v novi narodni skupščini, ako dobi večino pri volitvah, staviti predlog, da se od treh medicinskih fakultet v državi uklenita dve fakulteti, ker znašajo stroški za vzdrževanje vseh treh fakultet preveč. Po Vukičevićevem načinu bi ostala le zagrebška medicinska fakulteta.

— **Železniška proga Kočevje—Vrbovsko.** Studijska dela za trasiranje železniške proge Kočevje—Vrbovsko so končana. V kratkem bo razpisana licitacija za zgradbo proge.

— **Živahen tujski promet v Primorju.** Minister trgovine in industrije je prejel od našega turističnega urada na Dunaju poročilo o tujskem prometu. Iz poročila je razvidno, da se je letos število tujcev, ki so potovali preko Dunaja v naše Primorje, zvišalo v primeri z lanskim letom za 300%.

— **Zanimanje Angležev za naše turistične ustike.** Iz Beograda poročajo: Predsednik turističnega odbora britanskega združenja avtomobilistov polkovnik Peterson bo potoval v spremstvu delegata britanskega avtomobilističnega združenja skozi našo državo. Dne 4. septembra se ustavi v Beogradu. Od tam se odpelje dne 8. septembra v Budimpešto. Dne 9. septembra se bo mudil v Zagrebu. Peterson potuje v namenu, da se seznani s turističnimi prilikami poedinih držav.

— **Kredit za železničarska stanovanja.** Prometno ministrstvo je odobrilo za železničarska stanovanja v Sarajevu kredit 2 milijona 200.000 dinarjev, za železničarska stanovanja v Sarajevu pa 620.000 Din.

— **Kongres privatnih nameštencev preložen.** Kongres privatnih nameštencev, ki se je imel vršiti ta mesec v Zagrebu, je preložen na dne 1. novembra t. l.

— **Sušaška papirnica bo prenehala z obratom.** Kot poročajo, namerava sušaška papirnica prenehati z obratovanjem ter odpustiti vse delavstvo. Iz krize, v kateri se nahaja, bi jo bila rešila zgolj dobava 80 vagonov cigaretnega papirja, ki jo je bila razpisala monopolna uprava. Licitacija, ki so se je udeležile razven sušaške papirnice tudi nekatere inozemske — predvsem francoske in italijanske tovarne papirja — bi bila izpadla v korist sušaške papirnice. V tem slučaju bi bila sušaška papirnica lahko zaposljevala skozi šest mesecev vse svoje delavce brez krize. Medtem je bila licitacija anulirana. Če ostane pri tem, da sušaška papirnica dobave ne dobi, bi bila primorana ustaviti delo, vsled česar bo na stotine delavskih rodbin na cesti.

— **Zagrebska telefonska centrala letos še ne bo gotova.** Ker bo za vzpostavitev avtomatične telefonske centrale v Zagrebu dodatno kmalu izžrpan, so morali te dni nad tri četrtine delavcev, t. j. okoli 100 mož, odpustiti, vsled česar zagrebška avtomatična telefonska centrala letos še ne more biti gotova. Vzrok temu je dejstvo, da je bil dovoljen kredit izžrpan, so morali te dni tri narjevi, dočim bi bilo potreben, kot se zahtuje, kredit 500.000 Din.

— **Dečji dom za otroke iz Dunajskega Novega mesta v Crikvenici.** Te dni se mudi v Crikvenici župan Dunajskega Novega mesta, ki se pogaja s kompetentni faktorji glede zgradbe dečjega doma za otroke iz Dunajskega Novega mesta. Zgradba je za gotovljena. Dom se otvori že prihodnjo sezono.

— **Podporno društvo slepih v Ljubljani** nas prosi za objavo sledečih vstic: Naš redni član Starovasknik Adolf, bivši gojenec zavoda za slepe v Gradcu in po preobrtu v Ljubljani ter pozneje v Kočevju, odkoder je vstopil v tečaj za masažo, se namerava posvetiti svojemu poklicu kot maser, ker si je pridobil jako dobro izpričevalo. Pred vstopom v masažni kurs ga je obdarilo Podporno društvo slepih z znatno podporo in sedaj se obrača do plemenitih src, da mu pomagajo pri težkem začetku vsak po svoji moči, da ni ves njegov trud zaman. Starovasknik nima nobenih sredstev, nobenega po-

hišstva in nobenega stanovanja. Darove sprejema pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 12.

— **Sprejem gojencev v vojaško veterinarsko šolo v Zagrebu.** V vojaško veterinarsko šolo v Zagrebu se sprejme letos 50 gojencev z dovršenimi 4 razredi gimnazije ali realke. Natančnejši pogoji so razvidni iz razglasa, objavljenega v Uradnem listu z dne 20. julija 1927, šte. 81., odnosno se poizvedo v mestnem vojaškem uradu.

— **Volitev novega podguvernerja Narodne banke.** Dne 18. t. m. se vrši seja glavnega odbora Narodne banke. Na dnevnem redu je predvsem ostavka podguvernerja Dragomira Protića in izvolitev novega podguvernerja.

— **Imenovanje.** Za svetnika Stola sedmorice v Zagrebu je imenovan g. Rudolf Sterle, sodnik višjega deželnega sodišča v Ljubljani.

— **Iz gozdarske službe.** Gozdni inženjer in šef gozdne uprave na Fužinah Josip Ambrič je imenovan za gozdnega nadinženjerja. Gozdni nadinženjer Miklavčič je premeščen iz Kranjske gore na Bled.

— **Iz učiteljske službe.** Vpokojeni so: Ivo Klemenčič, učitelj v Krčevini—Lajteršbergu pri Mariboru, Ljudmila Gojko-Bratković, učiteljica v Hočah pri Mariboru, Draga Kováč-Zajc, učiteljica v Gotovljah pri Celju in Albina Rumovec, učiteljica v Skalskih Cirkovcih pri Slovenjgradcu.

— **Izpremembe v vojski.** Imenovani so: Karl Bratuž in Ivan Pristov za kapetana 1. razreda. Prokop Vidic in avoslav Žagar za kapetana 2. razreda — vsi v pehoti; Janko Hrst za kapetana 1. razreda v artiljeriji; Franc Remic za kapetana 1. razreda in Robert Murko za poročnika — oba v inženjeriji; Vekoslav Naglič in Oskar Umek za kapetana 1. razreda, Oskar Vidale za kapetana 2. razreda — vsi v zrakoplovstvu; Milan Globočnik za kapetana 1. razreda, Janko Kranjc in Ignacij Miklavčič za poročnika — vse v ekonomski stroki; Ivan Grom za polkovnika v veterinarski stroki. V vojni mornarici so imenovani: Fran Ogrizek za strokovnega poročnika, Anton Oslak za inženjerja-kapetana 2. razreda; za mornariško-tehnične poročnike pa Anton Brumen, Janko Gustin, Rafael Perhac in Rudolf Batič. Za sanitne poročnike v vojni mornarici so imenovani dr. Boris Kristan, dr. Anton Logar in dr. Franc Debeljak.

— **Rusija zgradi 16 novih tovarn za topove.** Iz Moskve poročajo: Komisija za državno obrambo je sklenila, da se ima zgraditi v notranjosti Rusije 16 novih tovarn za topove.

— **Število prebivalstva Anglije.** Po pravkar objavljenih podatkih angleškega ministra za higijeno, je imela Anglija dne 30. junija t. l. 49.203.000 prebivalcev, od teh je 18.763.000 moškega, 20.440.000 pa ženskega spola. Napram lanskemu letu se je prebivalstvo za 135.000 duš pomnožilo.

— **Amundsenovi načrti.** Amundsen je izjavil te dni, ko je potoval skozi Moskvo, intervjujem, da odslej ne bo prirejal nobenih ekspedicij več. Na svojih dosedanjih potovanjih kot tudi ob priliki odkritja severnega in južnega tečaja je zbral mnogo znanstvenega materiala, ki ga namerava tekom prihodnjih let predelati. Glede projektilane vzpostavitev velike transarktične železne proge je izjavil, da ne veruje, da bi se dal ta načrt v bližnji prihodnosti realizirati.

— **Počaščenje dr. Zamenhova.** V soboto so prispeli v Varšavo udeleženci mednarodnega kongresa esperantistov. Položili so na grob avtorja esperantskega jezika dr. Zamenhova venec.

— **Zaščitnik morale.** Ravnateljstvo mestnega kopališča v Hebu je zgradilo skupno kopališče za oba spola. Policijski svetnik dr. Julij Horvath pa je izdal nato policijsko naredbu, po kateri je skupno kopanje obeh spolov prepovedano.

— **Narodni Valc konfisciran.** Iz Zagreba poročajo: V soboto je bila petkova številka Radičevega »Narodnega Valca« radi žaljenja veličanstva konfiscirana.

— **Velik požar v Beogradu.** V nedeljo popoldne je izbruhnil v lesenih barakah v Kneza Milutina ulici v Beogradu požar, ki je zavzel v kratkem času velike dimenzije, tako da so bili ogroženi vsi sosedni objekti, posebno barake državne bolnice in botanični vrt. Gasilci so se morali omejiti na obrambo botaničnega vrta, v katerem se je par dreves že užgalo. Gašenje je bilo spričo pomanjkanja vode zelo otežkočeno. Med požarom je bilo čuti v gorečih barakah več manjših detonacij. Barake so pogorele do tal. Da se ugotovi, kako je požar nastal, je uvedena preiskava.

— **Samomorilna epidemija v Osijeku.** Kot poročajo iz Osijeka, je izbruhnila tam pravzaprav samomorilna epidemija. Od 1. januarja do konca meseca maja se ni pripetilo v Osijeku nič manj kot 35 poizkusov samomora. 30 jih je uspelo. Od meseca junija do julija je nastal odmor, tekom zadnjih osmih dni pa je bilo prijavljenih policiji kar šest poizkusov samomora, od katerih pa je uspel samo eden. Statistično je ugotovljeno, da se ni preje v Osijeku nikdar pripetilo celo leto toliko samomorov kot leto stekom prvih petih mesecev. Vzrok samomora je v pretežni večini slučajev socialna beda.

— **Peter Vugorek se kesa.** Oficijala Petra Vugoreka v Zagrebu, ki je streljal kot smo poročali, na svojo ženo, je izročila policija državnemu pravdnstvu. Zastisan, je plakal ter zatrjeval, da nikakor ni imel namena svoje žene, ki jo ljubi, umoriti. Hotel jo je samo oplasti ter odvrtiti od njenega ljubimca. Izjavil je, da se bridko kesa in trese za njeno življenje. Stanje Katice Vugorek je tako težko, da ulegne nastopiti vsak čas smrt.

— **Žrtv svojega poklica.** Policijski stražnik Jovan Gjuričević v Osijeku bi bil imel v soboto zidarskega pomočnika Ferda Vogla

radi izgreda aretirati. Ko mu je napovedal aretacijo, mu je Vogel vrgel skledo apna v obraz, vsled česar je izgubil Gjuričević vid in je nevarnost, da ostane trajno slep. Gjuričevića so prepeljali v bolnico, Vogla pa v zapor.

— **Areteacija trgovca z dekleti.** Te dni je bil aretiran na progi med Sento in Subotico neki Josef Bienenfeld, o katerem so že davno sumili, da se peča s trgovino z dekleti. V trenutku areteacije se je nahajal v družbi dveh deklet, ki jima je natvezil, da jima preskrbi v Somboru dobro službo. Na policiji je Bienenfeld priznal, da je bil dekleti že prodal v javno hišo v Somboru.

— **Silen potres na Japonskem.** Preko Londona poročajo iz Tokia, da je bil v severni Japonski tako močan potres kot ga ne pomnijo že 30 let. Železniške in brzojavne zveze so pretrgane. V Čušimu je porušeni več hiš. Število človeških žrtv ni znano. Potresne sunke so čutili tudi v Jokohami.

— **88 budističnih duhovnikov obsojenih radi protisovjetske propagande.** V Verneudinsku je bil te dni končan proces proti 88 budističnim duhovnikom, ki so bili obtoženi, da so vršili protisovjetsko propagando v Aginskem okraju v Sibiriji. Trije glavni obtoženci so bili obsojeni vsak na 5 let ječe, štirje na 4 leta, ostali pa na dve oziroma eno leto.

— **Hotelski požar v Avstriji.** Te dni je izbruhnil v hotelu »Zum Hirschen« v Holzgau-u v Lechtalu požar, ki se je razširil z bliskovito naglico. Med gosti je nastala panika. Mnogi od njih so poskakali v samih srajcah skozi okna gorenjih nadstropij. Pri tem so odnesle tri dame in dva gospoda težje, oziroma lažje poškodbe. Ena od dam si je zlomila obe nogi. Dve uslužbenki in enega gosta pogrešajo. Vsa hišna oprava in vsa prtljaga gostov je zgorela.

— **Roparski napad v Petrovaradinu.** V stanovanje užitkarice Julijane Održal v Petrovaradinu je udril te dni maskiran lopov ter zahteval denar. Ko mu je dala žena 300 dinarjev, ni bil zadovoljen. Zato jo je zvezal ter ji zamašil z žepnim robcem usta. V smrtnem strahu je pokazala ženo, kje je imela shranjene ostale prihranke v znesku 1500 Din, ki jih je ropar vzel, nakar je pobegnil.

— **Velika goljufija v Berlinu.** Berlinska policija je prišla na sled veliki goljufiji pri državnem brzojavnem uradu. Dva generalna tajnika brzojavnega urada sta seplearila v sporazumu z neko berlinsko tvrdko na ta način, da sta izstavljala potrdila o prejemu materiala, ki faktično ni bil dobavljen. Država je oškodovana za preko 100.000 mark.

— **Krvavi spopadi pri antimitarističnih demonstracijah.** Iz Leipziga poročajo: Pri antimitarističnih demonstracijah, ki so jih priredili komunistične organizacije, je prišlo do izpodbodov med komunisti in policijo. Več policijskih uslužbencev je bilo ranjenih.

— **Most se je podrli.** Iz Mexico City-a poročajo: V Citazuru-i (Michigan) se je podrli most. Pri tem je poginilo 25 oseb.

— **Radi »hubikopfe« umoril svojo hčerko.** 18-letna hčerka židovskega trgovca Gottlieba v Tomasovem na Poljskem je bila napeljana dekle v mestu. Ker si je dala ostrici te dni lase »a labubikopf«, jo je njen oče tako pretepel da je dekle kmalu nato umrlo. Brezsrčnega očeta so zaprli.

— **Množestveno zastrupljenje v Besarabiji.** Te dni je priredil neki veleposestnik v bližini Hisevna pojedino, na katero je povabil 20 oseb iz najboljših družbe. Po nesreči je prinečala posestnikova sestra močnati jedi arsenik. Kmalu potem, ko so močnato jed zaužili, so vsi gosje z gospodino vred obboleli. Strežnica je hotela poklicati zdravnika, ki je bil pa odšel v Kišinev. Do zdravnika v sosednji vasi ni bilo mogoče priti, ker je porušila par dni popreje povodenj vse mostove. Tako je bilo treba čakati do drugega jutra, da se je vrnil zdravnik iz Kišineva. Prišel pa je prepozno, zakaj tekmo noči je sedem oseb umrlo. Ostale bolnike so rešili. Ker je umrlo v rodbini posestnika v zadnjih letih več oseb na še ne popolnoma pojasnjen način, domnevajo oblasti, da gre za zločin.

— **Poškodba spomenika cesarice Elizabete v Meranu.** Kot poroča rimska »Tribuna«, sta bila možakarja, ki sta poškodovala spomenik cesarice Elizabete v Meranu, obsojena vsak na dva meseca zapore in na 600 lir globe.

— **Mednarodni zadrudni kongres.** Začetkom meseca septembra se vrši v Stockholmu mednarodni zadrudni kongres. S kongresom bo združena razstava literature o zadrudništvu. Kongresa se udeležijo vse evropske države.

— **Strašen samomor mladeniča.** Neki 21-letni mladenič v Salzburgu je splezal te dni v samomorilnem namenu na drog električne napeljave cestne železnice ter se prijel z obema rokama za električno žico. Vrglo ga je s tako silo na zemljo, da si je polomil več kosti. Razven tega je zadobil težke opekline. Kljub temu je trajalo več ur, predno je v groznih bolečinah umrl.

— **Zopet pseudo-princ.** Pred okrajnim sodiščem v Curihi je bil te dni obsojen radi prekoračenja meje brez potnega lista princ de Varda iz Male Azije na 6 mesecev zapore. Možakar, ki je poglavar mednarodnih sleparjev, je nastopal leta 1924 pri Zvezi narodov v Zenevi kot navadni princ in šef neke asirsko-kaldejske misije, ter je hotel kot tak nabirati denar za begunce, vendar so ga pa razkrinkali in iz Švice izgnali.

— **Pet otrok v osmih mesecih.** V porodnišnici v Salway-u na Irskem je bila te dni sprejeta žena nekega farmerja, ki je rodila pred osmimi meseci dvojčke in ki je rodila sedaj trojčke. Trojčki so živeli samo par minut. Slučaj, ki je, kot se domneva, edini svoje vrste, je vzbudil v zdravniških krogih veliko zanimanje.

— **8 posteljo vred aretirana.** Natakara Blovički v Lvovu (Poljska) se je bavil s tiho-tapstvom tobaka. Posrečilo se mu je dobiti večjo količino pravega turškega tobaka, ki ga je prodal za drag denar. Ker poljski tobak ni dosti vreden, je imel vedno dosti

odjemalcev. Postal je končno bogat gospod. Oblast je zvedela za njegovo tajne kupčije, vendar mu ni mogla dolgo časa do živga. Končno je odredila hišno preiskavo. Sredi noči so udrili finančni in carinski uradniki v njegovo vilo v spremstvu par policijskih organov. Blovičkega ni bilo doma. Njegova žena je ležala v postelji. Ko je nezazelenje goste pošteno opsovala, je legla na drugo stran in pustila, da se preiskovalci uradniki stanovanje sami. To se je zdelo finančarjem sumljivo. Ukazali so ji, da naj vstane, kar je po daljšem obotavljanju tudi storila. Nato so preiskali njeno posteljo. V postelji so našli mehko žimnico, natrpano s turškim tobakom. Zato so vzeli ženo in žimnico seboj in ko se je vrnil Blovički domov, je moral romati tudi on na policijo.

— **Levine in Drouhin sta se strelala.** Te dni je prišlo na aerodromu v Le Bougetu do razburljivih prizorov. Ameriški letalec Levine je prišel na aerodrom, da bi odpeljal rezervni motor svojega aeroplana »Miss Columbia«. Francoski pilot Drouhin se je temu protivil. Vsled tega je prišlo med Levineom in Drouhinom do prepira, ki je končal s pretepom. Nameščenci so spravili nasprotnika s težkim enaprom narazen, nakar je Levine motor odpeljal. Ko je hotel pozneje izveči iz hangara še letalo, je poklical Drouhin sodnega eksekutorja ki je vrata hangara zapečatil.

— **25 dvobojev bo bil za čast svoje žene.** V kratkem bo bil neki segedinski uradnik za čast svoje žene 25 ljutih dvobojev. Stvar je prišla tako-le: Člani odbora nekega veslaškega kluba, 25 po številu, so mlado lepo damo iz kluba radi navodno nedecentnega kostuma izključili. Soproje odbornikov so namreč večinoma starejše dame, ki se ne morejo več ponasati z lepoto svojih teles. Zato so prihajale k veslanju v strogo decentnih kostumih. Mlada, lepa soproga uradnika pa je prihajala vedno v kopalnem trikot-u. To je zavidljive in ljubosumne matrone tako razjezilo, da so naščuvale svoje soproje, »viteze copatek«, da so lepoticco iz kluba izključili. Njen soprog je pozval zato vseh 25 odbornikov na dvoboje.

— **Madjarski poslanik v Washingtonu izgubil ok.** Madjarski poslanik v Washingtonu grof Szekeny, ki je poročen s hčerko milijardierja Vanderbilta je trčil te dni s svojim avtomobilom v neki drugi avtomobil. Pri tem se je razbila na njegovem avtomobilu šipa. Eden od drobecv je zletel grofu Szekeny-u v oko. Szekeny je pri priči oslepel.

— **Voščenke vžigalice.** Uprava državnega monopola je dovolila s svojim aktom I. M. br. 10541 od 26. julija 1927 izdelavo voščenih vžigalic vsem tovarnam vžigalic. Kakor čujemo pričuejo z izdelavo teh voščenih vžigalic v najkrajšem času tvornice »Drava« v Osijeku in tudi tvornica vžigalic v Vrbovskem.

Ljubljana.

MASARYKOVA CESTA.

Cesta do glavnega kolodvora in prostor pred njim je še danes v na pol izvršenem stanju. Ljudje se sprašujejo, zakaj to. Dolžnost mestnega magistrata bi bila, da pouči javnost o vzrokih, zakaj se je delo ustavilo. Po naši informaciji je stvar sledeča. Mestni gradbeni urad je naprosil Generalno direccijo carin, da odobri mestni občini ljubljanski na račun kaldernine kredit v višini 2 milijona 800.885 Din za tlakovanje severnega dela Resljeve ceste, zapadnega dela cestišča Masarykove ceste ter prostora med carinarnico in carinskimi skladišči. Po večkratnih intervencijah je finančno ministrstvo odobrilo zaproseni kredit že 3. septembra 1926. Na to se je razpisala licitacija. Prve licitacije 18. oktobra so se udeležile štiri tvrdke dve iz Zagreba, ena iz Beograda in ena iz Celja. Gradbeno ministrstvo licitacije ni odobrilo. Druge licitacije 12. februarja letos sta se udeležili dve tvrdki: Ljubljanska gradbena družba in tvrdka Adolf & Ernest Ehrlich iz Zagreba. Gradbeno ministrstvo tudi te licitacije ni odobrilo in sicer iz razloga, da je število ofertov premajhno. Zajedno je odredilo, da naj se pri licitaciji loči dobavo potrebnega granitnega materiala od ostalih zemeljskih tlakarskih in siceršnih del in dobav. Dne 20. aprila letos je bila licitacija za dobavo granitnega materiala. Ponudnika ni bilo. Pri ponovni licitaciji sta bila dva ponudnika, že omenjena tvrdka iz Zagreba, ki je zahtevala naplačila 12.9% na službeni stroškovnik in Kamnoseška industrijska družba, ki je zahtevala naplačila 12 odstotkov. Z ozirom na neuspeh licitacije je Gradbena direccija v Ljubljani predlagala, da naj se razpiše zopet vse delo in dobave naenkrat. Mestna občina je z ozirom na to, da doslej je štiri licitacije niso uspelo, predlagala, da je pripravljena prevzeti izvršitev vseh razpisanih del za 2.632.882 Din, torej s popustom 6%. Gradbena direccija je ta predlog podprla ter spise dne 20. junija poslala Gradbenemu ministrstvu v odločitev. Kljub urgencam do danes še ni rešitve. Iz poteka te zadeve je razvidno, da mestnega magistrata ne zadeva nobena krivda, ako započeto delo še ni izvršeno.

— **Gojenci vojaške administrativne akademije v Beogradu,** ki so bili tudi lani v Sloveniji, pridejo dne 11. t. m. jutraj v Ljubljano, kjer si ogledajo razna industrijska podjetja. Na kolodvoru jih bo sprejela vojaška godba.

Sport.

— **Razpis moškega prvenstva LLAP za leto 1927.** — Ljubljanski Lahaotletski Podsavez razpisuje za nedeljo in ponedeljek dne 14. in 15. avgusta moško prvenstvo LLAP. Pričetek oba dni ob 16. uri. Tekmovanje se vrši na igrišču SK Ilirije. Tekališče je zi leša dolgo 385 m in ima dva nedvigljena zavoja. Tekmovanje se vrši v sledečem vrstnem redu: Nedelja 14. avgusta ob 16.: 1. 100 m predteki; 2. skok v daljavo; 3. 100 m semifinale; 4. met kopja; 5. 100 m

finale; 6. skok v višino; 7. 4 × 100 m predteki; 8. tek 1500 m; 9. 200 m predteki; 10. met kroglice; 11. 400 m predteki. Ponedeljek 15. avgusta ob 16.: 1. 4 × 100 m finale; 2. troskok; 3. 200 m semifinale; 4. met diska; 5. 200 m finale; 6. tek 5000 m; 7. 400 m finale; 8. skok ob palici; 9. tek 800 f; 10. meč kladi; 11. 400 krat 300 krat 200 krat 100.

Tekmovanje se vrši brez handicap. Prijavnina znaša za osebo in točko 15 Din. za moštvo 20 Din. Prijave s prijavnino je poslati najkasneje do 11. avgusta ob 12. na naslov teh. referenta M. Pavleka, Ljubljana kavarna Evropa. Naknadne prijave se ne sprejemajo. Atleti, ki branijo prvenstvo, ne plačajo prijavnine. Tekmovanje se vrši po pravilih JLAS. Tekmovati smejo le verificirani atleti klubov, ki so člani LLAP.

Prvenstvo Jugoslavije v plavanju si je priporil kot klub splitski Jadran, kot posameznik pa njegov član Ante Senjanović, ki daleko prekaša vse naše plavače.

Iz mednarodnega ringa. Boksmatch za evropsko prvenstvo v lahki teži, ki se je vršil 3. t. m. v Barcelni med Špancem Louis Rayom in Francozom Vinezom, je proti pričakovanju končal z zmago Španca, ki je v 15 rundah porazil Francoza po točkah.

Gospodarstvo.

RESNICA O ŽETVI.

V nedeljo se je vršila v Zagrebu konferenca Uruženja izvoznikov kraljevine SHS. Konferenci so prisostvovali razven številnih izvoznikov tudi delegati kmetijskega ministristva. Predsedoval ji je vršilec dolžnosti guvernerja Narodne banke Ljuba Srečkov. Generalni tajnik uruženja Gjoka Popović je prečital daljši referat, v katerem je med drugim rečeno:

Vedstvo uruženja izvoznikov skliče vsako leto pred začetkom izvozne sezone konferenco članov uruženja, na kateri se ugotovi produkcija posameznih poljedelskih pridelkov v dotičnem letu. Obenem se ugotovijo mere, ki jih je treba podvzeti, da se

izvrši izvoz nemoteno in čim najhitreje.

Letošnja žetev bo vsled dolgotrajne suše slabša kot je bila lanskeletna, ostala bo celo pod normalom. To dejstvo bo imelo tako za proizvajalce kot za izvoznike, pa tudi za državo neprijetne posledice. Že se pojavlja tuhtina zahteva, da naj se odpišejo direktni davki, tudi s tem je treba računati, da bo treba podeljevati prebivalstvu podpore. Suša je povzročila večjo škodo kot poplave.

V kolikor se bo letos izvažalo, je treba gledati na to, da se bo izvažalo čim boljše blago, da se bo dosegla na svetovnem trgu čim najugodnejša cena, posebno spričo dejstva, da je nava pšenica jako dobra.

Če moramo še manj izvoziti kot običajno, naj pridobi eksportirano blago na inozemskih trgih vsaj na kvaliteti in ugledu. Na ta način lahko izgubo glede eksportirane kvantitete deloma zopet paraliziramo. Uruženje izvoznikov prosi delegate posameznih ministristev, da naj predložijo njegove predloge ministristvom ter posvečajo hitrosti transportov in odpravi ovir eksporta čim največjo pažnjo, ker odvisi od tega eksport v splošnem, posebno pa njegova rentabilnost.

Referatu je sledila diskusija, v kateri je konferenca izvoznikov ugotovila, da je prognoza beograjske trgovinske zbornice glede letošnje žetve netočna in močno pretirana.

Posamezni govorniki so naglašali, da bi bilo bolje, če bi beograjska trgovinska zbornica podatkov glede eventualnega izpadka pri letošnji žetvi ne bila objavila, posebno spričo dejstva, da imamo še večje zaloge izza lanske letine in ker tudi predela za ocenitev letošnje letine še niso končana, vsled česar beograjska trgovinska zbornica ploh ni mogla podati jasne slike. Razven tega se omejujejo podatki beograjske trgovinske zbornice izključno na ozemlje predvojnje Srbije.

V najslabšem slučaju bo letošnja žetev za 30 do 40% slabša od lanske.

Ugotovljeno je, da znašajo zaloge izza lanskega leta približno 15.000 vagonov koruze, 3000 do 4000 vagonov pšenice, nad 1000 vagonov suhih sliv in 1500 vagonov jabolok. Ta zaloga pride letos zopet na trg ter bo pozicijo zunanje trgovine okrepila.

Član beograjske trgovinske zbornice in podpredsednik gospodarske direkcije uruženja izvoznikov Petković je izjavil, da so izgledi letošnjega pridelka sliv za 50% manjši kot lansko leto, tako da smemo letos računati samo z izvozom 1200 do 1500 vagonov. Pridelki jabolok se cenijo na 800 vagonov. Pridelki ječmena bo večji, pridelki cvsa manjši kot lansko leto. Ne sme se dopustiti, da se širi med prebivalstvom panika ter da bi se prebivalstvo preskrbelo predčasno z živili.

Pridelki žita je tako velik, da bo ostalo potem, ko se zadosti domači potrebi, nekaj tudi še za izvoz. To dokazuje najbolje, da je bila zahteva beograjske trgovinske zbornice, da naj se ukine uvozna carina, za žito, neutemeljena.

Načelnik oddelka kmetijskega ministristva Velja Stojković je naglašal potrebo organizacije akcije za dvig agrarne produkcije, posebno koruze, ker sta koruza in sočivje dve od glavnih postavk naše zunanje trgovine. Pri teh dveh postavkah bi se dalo doseči samo s prodajo 4 milijone dinarjev. Načelnik oddelka Milan Gjović se je pečal obširno z delovanjem kmetijskega ministristva na polju poljedelstva in specielno z akcijo ministristva in uruženja eksporterjev za dvig produkcije. Dušan Mihajlović je svaril pred neutemeljeno paniko ter poudarjal, da o nevarnosti lakote ne more biti niti govora.

Zastopnik generalne direkcije državnih železnic je izjavil, da je direkcija ukrenila vse potrebno, da se bo izvršil izvoz brez zaprek.

Končno je bila sprejeta sledeča

resolucija:

Kot vsako leto pred začetkom izvozne sezone, je ocenilo uruženje izvoznikov tudi letos izvoz in njega izgleda. Ugotovilo se je, da znašajo preostanki izza lanskega leta 15.000 vagonov koruze in 4000 vagonov pšenice. Iz dosedanjih poročil o novi pšenični, koruzni in ječmenovi žetvi je razvidno, da bo pridelki teh produktov potrebe domačega konsuma presegal ter bo ostal vsled tega del pridelkov za izvoz. Zato pa ni nobenih

vzrokov za ukinitje uvozne carine na žito in stročnice. Prav tako se bodo tudi letos lahko esportirale suhe slive, orehi, vino itd., čeprav v manjših količinah. Z ozirom na to, da je letošnja žitna žetev mnogo manjša od lanske ter vsled tega tekom tekočega gospodarskega leta ni mislili na rezerve, prosi konferenca vlado in vsa pristojna ministristva, da se pripravi že sedaj vse, kar bo treba, v svrhu da se podvzamejo v priradnjen gospodarskem letu vse mere za podvzdig agrarne produkcije, zlasti pa produkcije vseh vrst žita. Konferenca ugotavlja z zadovoljstvom, da kažeta kmetijsko in prometno ministristvo najboljšo voljo za podporanje izvozne trgovine ter da bo tako mogoče doseči ugodne rezultate.

× Semenska rž za Prekmurje. Letošnja žetev rži je bila slaba. Posebno neugodna pa je bila radi pomladanskega mraza v okraju Dolnja Lendava. Mnogo kmetovalcev niti semena ni pridelalo. Veliki župan je zaprosil ministristvo za kmetijstvo za pomoč za nabavo in razdelitev semenske rži po znizani ceni med najhujše prizadete kmetovalce dolnelendavskega okraja.

BORZE:

Devize in valute.

Ljubljana, 8. avg. Berlin 13.515—13.545 (13.53), Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.9925 — 8.0225 (8.0075), London 275.8 — 276.6 (276.2), Praga 108.2 — 109 (108.6) Trst 308.25 — 310.25 (309.25).

Efeti.

Ljubljana, Celjska 197 — 199, Ljubljanska Kreditna 144 — 0, Merkantilna 0 — 99, Prastrediona 850 — 0, Stavbna 55 — 0, Sešir 104 — 0.

Ljubljanska blagovna borza (8. t. m.). Les: Zaključeni so bili 4 vagoni in to 1 vagon desk (smreka, jelka) suhih, ostrorobih, oceljenih, 18 milimetrov, od 20 cm naprej, feo vagon nakl. post. po 480, 1 vagoni desk (smreka, jelka), od 16 cm naprej, 28 mm, monte, feo meja po 495; 2 vagona desk (smreka, jelka), od 16 cm naprej, tudi konične, monte, 24 in 38 mm, feo vag. meja po 495. — Deželni pridelki: Zaključkov ni bilo.

Ilya Erenburg:

Ljubav Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel Š. L.)

Pozneje se je Jeanne včasih spominjala široko smejočega se obraza, na katerem so se zalostile sive oči, ko da bi bile v sporu z ustni. Spominjala se je nanj, kadar se ji je posebno stozilo, v sopari toplušek ali pa v čakalnicah, kjer so čisto sredi noči vzbujeni, nabitro obleženi ljudje spet pričakovali redne zapahe. Od teh spominov je postajala še bolj otožna: Andrej je namreč izginil, kakor tudi vsi drugi, ki so ji pošiljali slaščave vrtnice. To se pravi, da je tudi njega pogoltila ta hudobna revolucija.

Oba sta se držala za roke. Oba sta se smehljala drug drugemu. Nihče iz njiju ni znal ničesar povedati. Ta molk je bil tako poln in tako obširen, da se je Jeanne preplašila. Smehljaj se ni zgnil z njenih ustnic, ampak oči so postale utrjene, srce je bilo, postajalo ji je slabo. Tedaj je ona, ko da si želi rešitve, spregovorila.

— Vi — tukaj? Že dolgo? Ste častnik?

— Ne, Jeanne, jaz nisem častnik.

Mogoče bi o tem sploh ne bilo treba go-

voriti, kajti Andrej je znal biti previden; je pa mnogo nerazumljivega v človeških postopkih. Ko je zagledal Jeanne-o, je on hipoma postal spet deček, da prav isti deček, ki je nekoč hotel poljubiti ličice temnopolte deklice, pa ga ni mogel. On je bil pripravljen, da ji vse, prav vse pove. Krepko je on čutil samo eno: jaz sem jo srečal.

— Jaz Vas ne razumem, Andrej. Jaz zdaj sploh ničesar več ne razumem v Rusiji. Vi niste častnik? Zakaj pa ste v kroju?

— Jaz sem tukaj, da pripravim vstajo. Kakor hitro vzamejo Perekop, mi nastopimo. Vi še vedno ne razumete? Jaz sem vendar...

In Andrej je mirno, jasno izrekel tisto besedo, ki jo je bila Jeanne navajena smatrati za razaljšivo in sramoto. Nekeč je rekel papa v Rostovu, ko je zvedel, da so našli v kleti trupelece štiriletne deklete, ki je imelo z drvarsko sekiro razklano glavo: »gotovo so to boljševice; Jeanne mu je verjela. Ravnotako so ponavljali vsi paparni prijatelji: »razbojnik, morilec! In glej, zdaj Andrej tako imenuje sebe. Ali naj zbeži? Pokliče na pomoč? Ali naj se razjoka?

Uboga Jeanne. Kako je mala Francozinja, ki je iz »Zlate knjižnice« za srečno in pridno dečo zašla v deželo papah in toplušek, zmedeno in proseče pogledala na Andreja! — Kajpak, seveda sem boljševice! Je-li mogoče, da bi jaz ne bil z njimi?

In Andrej se je nasmehnil, prijetno, odirito. V tem smehljaju je bila polna radost od zavesti, da on pripravlja vstajo, da je on srečal ljubo deklico in mogoče tudi od zavesti, da je solnce toplo in da je tudi pozimi včasih pomlad.

Ta smehljaj je rešil Jeanne. Ta smehljaj jo je opomnil: saj to je vendar Andrej! Kaj se morejo hudobni ljudje tako nasmehniti? To se pravi, — da pripravljati vstajo je lepo. On ima torej prav. In Jeanne je smehljaju odgovorila s smehljajem, četudi z zakasnelim, pa vendar s pomirjenim in polnim laskavosti. Se več — po tem, kar ji je on povedal, se ji je nekako približal: zdaj je ona posvečena v njegovo tajno vero. To je bilo na meji med dečjo igro, ki se jo skriva pred čemurnimi vzraslini in med ono temno, strašno usodo, ki se je začela nekako razodevati pred njo.

On ji je dolgo pripovedoval, kako se je

vojeval z belimi na Kupani, kako je pomagal zelenim dobivati orožje in je radi tega nedavno v Sudaku igral ulogo častnika zvez, kako privlačna in prekrasna je vsa ta nelegalna spletkarija, med smrtjo in zmago, ko jutri pridejo ravnolako lahko na vrsto vislice pri vratih mestne jelnice, kakor tudi peket rdeče konjice, ki je slednjič predrla prekopske jezove.

»Rdeči, beli, zeleni! — Jeanne je slišala te besede. Po resnici rečeno, pa jih je slabo razumela. Pa celo, ne da bi razumela, se je ona z vsako besedo bolj in bolj oddaljala Andreju. »Pripravljati vstajo« — to mora biti lepo, to je, ko topli veter, ki je v eni noči predrugačil nezmošno mesto. Saj je Feodosija vendar čudovito lepa: bele hišice, arkade, morje! Čudno, da ona tega že prej ni opazila... Revolucija, to niso samo preiskave in karte. Očividno je v njej še mnogo drugega. Med drugim tudi Andrej, ki je pripravljen za njo umreti. In samo za sladkor vendar ne umirajo. To se pravi, da je vse to sorodno enemu, o čemur se je ona učila v šoli, torej, kakor pri Hugo-u. »Pripravljen umreti!« In ni potrebno, da bi on umrl! On mora živeti! Ali ga bo še videla?

Otroške majice, kratke nogavice, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovrtnike, manšetne gumbke, dežnike, palice, nahrbtnike, dišete milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. Na veliko!

Razpis.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del za novo stanovanjsko hišo na Bleiweisovi cesti.

Vsi potrebni pripomočki kot računi, proračuni, kakor tudi gradbeni pogoji, se dobijo med uradnimi urami v zborničnem uradu (Beethovnova ulica 10/I. (za Din 50.—).

Pravilno kolekovane ponudbe je predložiti v zapečatenih kuvertah Zbornici najkasneje do 16. avgusta t. l. ob 12. uri popoldne.

Zbornica si pridržuje pravico oddati dela ne glede na najnižjo ponudbo.

V LJUBLJANI, dne 8. avgusta 1927.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik:
I. Jelačin ml., l. r.

Tajnik:
Ivan Mohorčič, l. r.

Širite „Narodni Dnevnik“!

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Srvtek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.

Kupimo

vsako množino dobro žgane opeke. Ponudbe franko vagon „LJUBLJANA“ in franko „Opekarna“ na poštni predal 68 Ljubljana.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon šte. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Prodajalka

dobra moč v mešanem blagu. želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo tega lista pod šifro »Zanesljivac«

Dipl. pravnik

želi nastopiti primerno isušbo. — Cenj. ponudbe pod šifro »Pravnik« na upravo lista.

Drva - čebin

Wolfova 1/II. - Telef 14

Oglašajte v Narodnem Dnevniku.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

KUPIMO

sledeče knjige — tudi rabljene: »Trije mušketirji«, »Dvajset let pozneje«, »Deset let pozneje«. Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana.

Proda se ceno

pohištvo, štedilnik in mala pečka. Naslov pove upravo lista.